

Tlačová správa
Luxemburg 20. novembra 2018

Smernica EÚ o povodniach z roku 2007 mala celkovo pozitívne účinky, teraz je však potrebné zlepšiť plánovanie a vykonávanie, upozorňujú audítori

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov smernica EÚ z roku 2007 viedla k pokroku pri vyhodnocovaní rizík povodní, ale plánovanie a vykonávanie protipovodňových opatrení by sa teraz malo zlepšiť. Audítori upozorňujú, že stále ostávajú veľké výzvy týkajúce sa oveľa lepšieho začlenenia zmeny klímy, poistenia proti povodňam a priestorového plánovania do manažmentu povodňových rizík. Kriticky hodnotia nedostatky v pridelovaní finančných prostriedkov.

Od roku 1985 sú povodne v Európe čoraz častejšie. Z vývoja v posledných rokoch vyplýva, že bol zaznamenaný vyše dvojnásobok privalových povodní stredného až veľkého rozsahu než na konci 80. rokov 20. storočia. Vplyvom meniacej sa klímy EÚ zažíva silnejšie dažde, prudšie búrky a zvyšovanie hladiny morí. Podľa Európskej environmentálnej agentúry sa následky riečnych, dažďových a pobrežných povodní v Európe celkovo zhoršia v dôsledku vyššej miestnej a regionálnej intenzity a frekvencie povodní. Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC) a ďalší výskum naznačujú, že intenzita zrážok v celej Európe sa môže výrazne zvýšiť a hladina morí bude naďalej stúpať. Z výskumu vyplýva, že výška škôd v dôsledku povodní by mohla stúpnuť na 20 mld. EUR ročne do 20. rokov 21. storočia, 46 mld. EUR ročne do 50. rokov 21. storočia a 98 mld. EUR ročne do 80. rokov 21. storočia.

Audítori kontrolovali, či predchádzanie povodňam, ochrana pred nimi a pripravenosť na ne podľa smernice o povodniach boli založené na spoľahlivej analýze a či zvolený prístup mohol byť účinný. Audítori navštívili projekty v povodí ôsmich členských štátov – Slovinska, Talianska, Španielska, Portugalska, Rumunska, Bulharska, Rakúska a Českej republiky, ako aj Holandska.

„Stále ostávajú veľké výzvy pre budúcnosť, ktoré sa týkajú oveľa lepšieho začlenenia zmeny klímy, poistenia proti povodňam a priestorového plánovania do manažmentu povodňových rizík. Povodne môžu spôsobovať zranenia, straty na životoch, viesť k značným hospodárskym nákladom, poškodzovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo,“ uviedol Phil Wynn Owen, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za správu. „Zistili sme, že smernica o povodniach mala celkovo pozitívne účinky, ale že na vykonávanie preventívnych protipovodňových opatrení negatívne vplývajú nedostatky v pridelovaní finančných prostriedkov.“

Audítori zistili, že vďaka smernici sa zlepšila koordinácia medzi členskými štátmi a Komisiou, a to najmä prostredníctvom úlohy Komisie v oblasti dohľadu a monitorovania, výmeny vedomostí a najlepších postupov. Zistili, že všetky kontrolované členské štáty začali vykonávať plány manažmentu povodňových rizík, sú však potrebné zlepšenia. Opatrenia týkajúce sa povodní vykazujú nedostatky v pridelovaní finančných prostriedkov: zdroje financovania v rámci plánov manažmentu povodňových rizík členských štátov boli identifikované a zabezpečené len čiastočne, finančné prostriedky na cezhraničné investície boli obmedzené a peniaze sa

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

vo všeobecnosti neprideľovali v súlade s prioritami. Na jednom území povodia audítori odhadli rozdiel v hodnote vyše 1,1 mld. EUR medzi plánovanými výdavkami a dostupnými finančnými prostriedkami.

Väčšina členských štátov využívala analýzu nákladov a prínosov, aby sa prostredníctvom peňazí z projektov týkajúcich sa povodní dosiahol najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou, audítori však zistili nedostatky pri jej používaní. Dve tretiny členských štátov sa nezameriavali na svoje plány týkajúce sa projektov zelenej infraštruktúry, ktoré sú nákladovo efektívnym prostriedkom na zníženie rizika povodní. Jeden členský štát plánoval využívať sivú infraštruktúru z betónu na posilnenie šesť kilometrov dlhého nábrežia bez toho, aby zväzil zelené riešenia.

Audítori upozorňujú, že stále ostávajú veľké výzvy pre budúcnosť týkajúce sa oveľa lepšieho začlenenia zmeny klímy, systémov poistenia proti povodniam a plánovania využívania pôdy do manažmentu povodňových rizík. Kontrolované členské štáty napríklad nemohli zohľadniť vplyv zmeny klímy na rozsah, početnosť a miesto výskytu povodní. Okrem iného vo všeobecnosti používali historické údaje, čo so sebou prináša riziko, že sa nezohľadnia budúce poveternostné podmienky alebo prípadné zmeny v početnosti a závažnosti povodní.

Audítori predkladajú Komisii niekoľko odporúčaní:

- skontrolovať, či členské štáty zvyšujú zodpovednosť prostredníctvom merateľných a časovo ohraničených cieľov opatrení týkajúcich sa povodní v plánoch manažmentu povodňových rizík,
- posúdiť, či členské štáty určujú zdroje financovania, ktoré by pokryli potreby vyplývajúce z plánov manažmentu povodňových rizík, a stanoviť primeraný harmonogram vrátane cezhraničných opatrení v medzinárodných povodiach,
- spolufinancovať uprednostňované opatrenia len na základe objektívnych a relevantných kritérií, ako je analýza nákladov a prínosov, a prípadne posúdenie cezhraničného dosahu,
- presadzovať súlad novej protipovodňovej infraštruktúry navrhutej členskými štátmi v plánoch manažmentu povodňových rizík s rámcovou smernicou o vode,
- keď členské štáty žiadajú o pridelenie finančných prostriedkov EÚ na novú navrhovanú protipovodňovú infraštruktúru, skontrolovať, či preskúmali uskutočniteľnosť významných ekologických opatrení,
- skontrolovať, či plány manažmentu povodňových rizík členských štátov obsahujú opatrenia na zlepšenie znalostí a nástroje potrebné na porozumenie vplyvu zmeny klímy, vrátane príválových povodní a zvyšovania hladiny morí, a či lepšie začleňujú účinky zmeny klímy do manažmentu povodňových rizík,
- skontrolovať, či členské štáty naplánovali opatrenia, aby sa zvýšilo povedomie verejnosti o výhodách poistenia proti povodňovým rizikám a rozšírilo poistné krytie,
- skontrolovať, či členské štáty použili svoje plány manažmentu povodňových rizík na posúdenie toho, do akej miery sú pravidlá plánovania využívania pôdy navrhnuté primerane a do akej miery sa presadzujú v oblastiach ohrozovaných povodňami.

Poznámky pre redaktorov

Z rozsahu tejto štúdie sme vylúčili núdzové opatrenia a opatrenia zamerané na obnovu v súvislosti s povodňami. Nespádajú do pôsobnosti smernice o povodiach.

EDA onedlho vydá osobitnú správu o dezertifikácii v EÚ.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe. Táto vysoká miera prijatia našich odporúčaní vyzdvihuje prínos našej práce pre občanov EÚ.

Osobitná správa č. 25/2018 „Smernica o povodniach: dosiahol sa pokrok pri posudzovaní rizík, je však potrebné zlepšiť plánovanie a vykonávanie“ je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ.